

Konsolidovani finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Matično društvo Zdravstveno - turistički centar „Banja Vrućica“ a.d. Teslić i zavisno društvo Zdravstvena ustanova specijalistički centar „Banja Vrućica“ Teslić

S A D A R Ź A J

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	7
Konsolidovani bilans tokova gotovine za period 01.01. - 31.12.2023. godine.....	8
Konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2023. godine.....	9
1. Osnovni podaci o Grupi.....	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja.....	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	14
4. Značajne računovodstvene procjene.....	21
5. Prihodi od prodaje robe.....	22
6. Prihodi od pruženih usluga.....	22
7. Ostali poslovni prihodi.....	23
8. Nabavna vrijednost prodate robe.....	23
9. Troškovi materijala.....	23
10. Troškovi goriva i energije.....	24
11. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda.....	24
12. Troškovi proizvodnih usluga.....	25
13. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	25
14. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa).....	26
15. Ostali rashodi i gubici.....	26
16. Porez na dobit.....	27
17. Zarada/(gubitak) po akciji.....	27
18. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	28
19. Zalihe i dati avansi.....	29
20. Kratkoročna potraživanja.....	29
21. Kratkoročni finansijski plasmani.....	30
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	30
23. Kratkoročna razgraničenja.....	31
24. Kapital.....	31
25. Dugoročna rezervisanja.....	32
26. Dugoročni krediti.....	32
27. Kratkoročne finansijske obaveze.....	33
28. Obaveze iz poslovanja.....	33
29. Obaveze za plate i naknade plata.....	33
30. Ostale obaveze.....	34
31. Vanbilansna evidencija.....	34
32. Upravljanje finansijskim rizicima.....	35
33. Poreski rizici.....	36
34. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	36
35. Sudski sporovi.....	36

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Akcionarima Matičnog društva Zdravstveno - turistički centar Banja Vrućica a.d. Teslić

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Zdravstveno - turistički centar Banja Vrućica a.d. Teslić (u daljnjem tekstu "Matično društvo") i zavisnog društva Zdravstvena ustanova specijalistički centar „Banja Vrućica“ Teslić koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, konsolidovani bilans uspjeha, konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu, konsolidovani izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje, koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, konsolidovani finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim značajnim aspektima, finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2023. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Grupu u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost Uprave za konsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namijerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u konsolidovanim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija

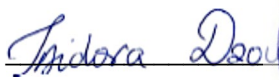
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije

Takođe, obezbjeđujemo Upravi izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtijeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih Upravi, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Jadranka Kurbalija, Ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 31. maj 2024. godine

Isidora Džombić,
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Jadranka Kurbalija
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Konsolidovani bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe	5	2.086.060	2.036.775
Prihodi od pruženih usluga	6	19.851.214	18.054.042
Ostali poslovni prihodi	7	307.357	480.516
		22.244.631	20.571.333
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe	8	(782.513)	(676.692)
Troškovi materijala	9	(4.069.200)	(3.260.387)
Troškovi goriva i energije	10	(1.252.729)	(1.277.598)
Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	11	(6.168.018)	(5.244.774)
Troškovi proizvodnih usluga	12	(969.496)	(874.250)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	13	(1.453.900)	(2.097.279)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	14	(241.969)	(193.262)
Troškovi poreza		(119.794)	(146.415)
Troškovi doprinosa		(12.935)	(7.903)
		(15.070.554)	(13.778.560)
Poslovni dobitak/(gubitak)		7.174.077	6.792.773
Finansijski prihodi		97.270	82.423
Finansijski rashodi		(21.152)	(65.344)
Ostali prihodi i dobici		30.242	55.175
Ostali rashodi i gubici	15	(22.030)	(87.076)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		25.157	16.478
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(53.289)	(72.808)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		7.230.275	6.721.621
Poreski rashodi perioda	16	(730.721)	(688.521)
Neto dobitak/(gubitak)		6.499.554	6.033.100
Zarada/(gubitak) po akciji	17	0,193	0,180

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja

Lice ovlašteno za zastupanje Grupe

Lice sa licencom

Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva		109.844	118.499
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	59.286.774	53.397.012
		59.396.618	53.515.511
Tekuća sredstva			
Zalihe i dati avansi	19	687.350	708.445
Kratkoročna potraživanja	20	938.334	835.476
Kratkoročni finansijski plasmani	21	2.100.000	1.000.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	5.813.065	7.263.813
Porez na dodatu vrijednost		3.508	856
Kratkoročna razgraničenja	23	345.686	208.726
		9.887.943	10.017.316
BILANSNA AKTIVA		69.284.561	63.532.827
Vanbilansna aktiva	31	2.242.758	900.549
Kapital	24		
Osnovni kapital		33.600.177	33.600.177
Rezerve		5.562.140	5.562.140
Revalorizacione rezerve		5.258.643	5.258.643
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		12.454.151	6.421.051
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		6.499.554	6.033.100
		63.374.665	56.875.111
Dugoročna rezervisanja	25	695.764	695.764
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	26	1.413.014	2.915.125
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	27	1.502.111	1.455.604
Obaveze iz poslovanja	28	610.738	351.226
Obaveze iz specifičnih poslova		5.313	-
Obaveze za plate i naknade plata	29	738.146	413.893
Ostale obaveze	30	636.648	616.530
Porez na dodatu vrijednost		65.425	163
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		57.352	51.890
Obaveze za porez na dobitak		46.026	38.166
Kratkoročna razgraničenja		139.359	119.355
		3.801.118	3.046.827
BILANSNA PASIVA		69.284.561	63.532.827
Vanbilansna pasiva	31	2.242.758	900.549

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Konsolidovani bilans tokova gotovine za period 01.01. - 31.12.2023. godine

	2023.	2022.
	u KM	u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	20.317.822	18.411.004
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	2.291.451	1.434.832
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i slično	307.357	472.341
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(11.802.621)	(7.431.187)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(6.013.113)	(5.029.938)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(100.157)	(141.124)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(720.511)	(773.334)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(1.203.275)	(397.408)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.076.953	6.545.186
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu prodaje, nekretnina, postrojenja i opreme	20.000	10.000
Prilivi po osnovu kamata	15.981	17.283
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(3.140.415)	(4.003.726)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.104.434)	(3.976.443)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	-
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.423.267)	(1.423.267)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.423.267)	(1.423.267)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	(1.450.748)	1.145.476
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	7.263.813	6.118.337
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	5.813.065	7.263.813

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Zakonske i statutarne rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2021/ 01.01.2022. god.	33.600.177	5.258.643	4.483.906	7.514.982	50.857.708
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u Bilansu uspjeha	-	-	-	6.021.732	6.021.732
Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	1.078.234	(1.082.563)	(4.329)
Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine	33.600.177	5.258.643	5.562.140	12.454.151	56.875.111
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u Bilansu uspjeha	-	-	-	6.499.554	6.499.554
Stanje na dan 31.12.2023. godine	33.600.177	5.258.643	5.562.140	18.953.705	63.374.665

Prateće napomene su sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Grupi

Grupnu za konsolidaciju čini:

1. Zdravstveno-turistički centar „Banja Vrućica“ a.d. Teslić, Matično društvo
2. Zdravstvena ustanova specijalistički centar „Banja Vrućica“ Teslić

Osnovni podaci o Matičnom društvu

Zdravstveno-turistički centar "Banja Vrućica" a.d. Teslić upisan je u Sudski registar dana 06.09.2001. godine, registarski uložak br. U/I-512/2001 u Osnovnom sudu u Doboju, privatizacijom ZTC „Banja Vrućica“ nastalog 1993. spajanjem Specijalne bolnice Banja Vrućica Teslić i Kardial d.o.o.

Posljednja promjena u registraciji vršena je 28.12.2022. godine (60-0-Reg-22-000546), upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje, dok su ostali podaci ostali isti, te je ZTC „Banja Vrućica“ a.d. nastavilo poslovati sa sljedećim podacima:

- Firma: Akcionarsko društvo za zdravstveno-turistički centar „Banja Vrućica“ Banja Vrućica, Teslić
- Skraćena oznaka firme: ZTC „Banja Vrućica“ ad Banja Vrućica, Teslić
- Sjedište: ulica Nede Nedića 1, Banja Vrućica, Teslić
- MBS: 85-02-0009-09 (stari broj 1-3576-00)
- JIB: 4400096630002
- Matični broj: 1867440
- Šifra djelatnosti: 86.10

Pravni osnov upisa: Odluka o imenovanju Generalnog direktora SP-91/2022 od 16.12.2022. godine. Broj rješenja: 60-0-Reg-22-000546

Odluka o proširenju djelatnosti poslovne jedinice ZTC „Banja Vrućica“ ad Banja Vrućica – PJ Etno selo „Usora“ Blatnica, broj akta: SP-145/2019, datum 29.07.2019. godine

Ukupan broj akcija Društva iznosi 33.600.177, a nominalna vrijednost jedne akcije je 1 KM.

Organi Društva: Skupština akcionara, Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje medicinskih usluga i turističkih usluga. Uz pružanje navednih usluga, djelatnost podrazumjeva i pružanje ugostiteljskih usluga pacijentima i gostima u okviru vanpansionske potrošnje.

U sastavu Društva nalaze se sljedeći hotelski kapaciteti:

- Hotel Kardial
- Hotel Posavina
- Hotel Srbija
- Hotel Hercegovina i
- Hotel Bistrica

Generalni direktor u ZTC Banja Vrućica Teslić je Dragan Bogdanić.

Matični broj je 1867440, a identifikacioni broj (JIB) 4400096630002

Zdravstveno-turistički centar Banja Vrućica a.d. Teslić
Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje za godinu koja završava 31. decembra
2023. godine

Osnovni podaci o zavisnom društvu

Zdravstveno ustanova specijalistički centar "Banja Vrućica" Teslić upisan je u Sudski registar dana 17.09.2019. godine, registarski uložak br. 60-0-Reg-19-000602 u Okružnom privrednom sudu u Doboju i posluje pod sljedećim podacima:

- Firma: Zdravstvena ustanova specijalistički centar „BanjaVrućica”.
- Sjedište: Ulica Svetog Save bb, Teslić
- MBS: 60-05-00011-19
- MBS: 11184677
- JIB: 44045006080006

Kao osnovne djelatnosti u registar su upisane:

- 86.21 Djelatnosti opšte medicinske prakse
- 86.22 Djelatnosti specijalističke medicinske prakse

Osnovni kapital u iznosu od 52.000 KM uplatio je osnivač „Banja Vrućica“ a.d. Teslić, kao jedini osnivač.

Na dan 31. decembra 2023. godine, u Grupi po osnovu stanja na kraju mjeseca prosječan broj zaposlenih je 293 radnika (na dan 31. decembra 2022. godine zaposleno je 291 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Konsolidovani finansijski izvještaji predstavljaju godišnje konsolidovane finansijske izvještaje Grupe koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Prezentacija konsolidovanih finansijskih izvještaja

Pravna lica konsolidovane finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Konsolidovani finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Konsolidovani finansijski izvještaji Grupe su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Konsolidovani finansijski izvještaji Grupe su sastavljeni na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (BAM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobranja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvaim i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Grupe.

Zdravstveno-turistički centar Banja Vrućica a.d. Teslić
Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje za godinu koja završava 31. decembra
2023. godine

Na dan odobravanja ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Grupe je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na konsolidovane finansijske izvještaje Grupe u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Osnov poslovanja privrednog društva predstavljaju poslovni prihodi (prihodi od prodaje proizvoda i usluga). Priznavanje prihoda se vrši razgraničavanjem na periode u kojima su nastali, ako se mogu pouzdano izmjeriti i imaju zadovoljavajući stepen izvjesnosti naplate. Prihodi su prikazani po fakturiranoj vrijednosti, odnosno naplaćenim iznosima umanjenim za date popuste i poreze koji su naplaćeni za račun države.

Poslovni rashodi se priznaju u iznosu koji se odnosi na obračunski period, a vezani su za poslovanje Grupe i ostvarenje prihoda. Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada nastane smanjenje budućih ekonomskih koristi, koje se odnose na smanjenje imovine ili na povećanje obaveza i mogu se pouzdano izmjeriti.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583
SEK	0,17626	0,17585
GBP	2,25054	2,20517

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Grupe Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Grupa je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Grupa je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja procjenjuju se prema nabavnoj vrijednosti i vode u poslovnim knjigama po vrsti, a prema sistematizaciji iz kontnog plana. Nematerijalna ulaganja otpisuju se proporcionalnom metodom.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Zdravstveno-turistički centar Banja Vrućica a.d. Teslić
Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje za godinu koja završava 31. decembra 2023. godine

Nakon početnog priznavanja, nekretnina, postrojenja i opreme, nabavna vrijednost se koriguje za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,5-12
Oprema	11-20
Računarska oprema	14,30-20
Oprema za trgovinu	10-18
Putnički automobili	20-30

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročnim finansijskim plasmanima, iskazuje se učešće u kapitalu povezanih pravnih lica, učešće u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročni krediti povezanim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji, dugoročni krediti u inostranstvu, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, finansijska sredstva koja se drže do roka dospijanja i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Grupa utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe trgovačke robe priznaju se po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je od ove dvije vrijednosti niža.

Zalihe materijala, goriva i maziva, rezervnih dijelova, HTZ opreme i auto guma vode se po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Sitan inventar otpisuje se 100% po stavljanju u upotrebu.

Obračun izlaza zaliha (materijala, proizvoda i robe) vrši se po prosječnim cijenama.

Vrijednost zaliha učinaka sadrži i troškove kupovine, prodaje i finansiranja.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Grupa preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknativi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknativi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknativi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjen nadoknativi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Grupa klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Grupe utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Grupa klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Grupe procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrijednosti po osnovu obezvredjenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospijea, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Pasivna vremenska razgraničenja

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Grupe da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Grupa procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Grupe se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Grupa vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjerenja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na vjerovatne troškove, rukovodstvo Grupe donosi određene procjene. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Grupa dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Prihodi od prodaje robe

Prihod od prodaje robe	2023. u KM	2022. u KM
Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu - šankovi	1.702.727	1.752.763
Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu - prodavnice	383.333	284.012
Ukupno prihodi od prodaje robe:	2.086.060	2.036.775

6. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Prihod od vršenja usluga na domaćem tržištu	179.359	209.907
Prihodi od smještaja		
Turistički programi – oporezivi	4.126.826	5.385.020
Bolnički programi – neoporezivi	13.185.485	10.406.969
Ukupno prihod od smještaja:	17.312.311	15.791.989
Prihod od vršenja ostalih usluga:		
Oporezive usluge smještaja	1.370.168	1.292.700
Neoporezive usluge smještaja	989.376	759.446
Ukupno prihod od vršenja ostalih usluga:	2.359.544	2.052.146
Ukupno prihodi od pruženih usluga:	19.851.214	18.054.042

Prihodi od pruženih usluga u 2023. godini iznose 19.851.214 KM (u 2022. godini iznose 18.054.042 KM) i najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu usluga smještaja/noćenja u iznosu od 17.312.311 KM (u 2022. godini iznosi 15.791.989 KM).

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od podsticaja	-	20.985
Prihodi od refundacija bolovanja – FZO	289.185	168.299
Prihodi od zaposlenih za specijalizacije	9.032	6.774
Prihodi od učešća opštine u finansiranju	6.000	-
Prihodi od subvencija Kompenzacionog fonda RS	-	281.217
Ostali poslovni prihodi	3.140	3.241
Ukupno ostali poslovni prihodi:	307.357	480.516

8. Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe	2023. u KM	2022. u KM
Nabavna vrijednost prodate robe – šankovi	471.856	445.509
Nabavna vrijednost prodate robe – prodavnice	310.657	231.183
Ukupno nabavna vrijednost prodate robe:	782.513	676.692

Nabavna vrijednost prodate robe u 2023. godini iznosi 782.513 KM (u 2022. godini iznosi 676.692 KM) i odnosi se na nabavnu vrijednost prodate robe na malo (prodavnice, šankovi).

9. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi materijala	3.392.959	2.666.746
Troškovi režijskog materijala	676.241	593.641
Ukupno troškovi materijala:	4.069.200	3.260.387

Troškovi materijala u 2023. godini u iznosu od 4.069.200 KM (u 2022. godini u iznosu 3.260.387 KM) najvećim dijelom u iznosu od 3.392.959 KM odnose se na troškove medicinskog materijala, hrane, sredstava za čišćenje i ostalog materijala.

10. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi naftnih derivata	24.587	22.560
Troškovi mazuta	569.270	687.274
Troškovi električne energije	658.872	567.764
Ukupno troškovi goriva i energije:	1.252.729	1.277.598

Troškovi goriva i energije u 2023. godini u iznosu od 1.252.729 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.277.598 KM) većinom se odnose na troškove mazuta i ostalih goriva za dobijanje toplotne energije u iznosu od 569.270 KM, troškova električne energije u iznosu od 658.872 KM.

11. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto plata	5.954.810	5.100.765
Troškovi bruto naknada članovima Upravnog odbora	41.763	39.036
Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći	29.727	12.957
Troškovi zaposlenih na službenom putu	60.738	22.175
Troškovi ostalih ličnih rashoda	80.980	69.841
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda:	6.168.018	5.244.774

Troškovi ostalih ličnih rashoda u 2023. godini u iznosu od 80.980 KM (u 2022. godini u iznosu od 69.841 KM) odnose se na naknade prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta.

12. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi usluga na izradi učinaka	352.340	316.335
Troškovi transportnih usluga	134.978	105.476
Troškovi usluga održavanja	198.380	118.019
Troškovi zakupa	69.431	48.285
Troškovi izlaganja na sajmovima	10.631	-
Troškovi reklame i propagande	53.745	37.281
Troškovi komunalnih i ostalih proizvodnih usluga	149.991	248.854
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	969.496	874.250

Troškovi usluga na izradi učinaka u 2023. godini u iznosu od 352.340 KM (u 2022. godini u iznosu od 316.335 KM) odnose se na medicinske usluge, zabavni program, usluge omladinske zadruge, troškove posredničkih agencija, usluge vešeraja i ostale usluge na izradi učinaka.

13. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	1.453.900	2.097.279
Troškovi rezervisanja za otpremnine		-
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	1.453.900	2.097.279

14. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	27.709	15.070
Troškovi reprezentacije	11.517	9.730
Troškovi premije osiguranja	26.403	27.585
Troškovi platnog prometa	80.718	62.504
Troškovi članarina	15.542	8.850
Ostali nematerijalni troškovi	80.080	69.523
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	241.969	193.262

Ostali nematerijalni troškovi u 2023. godini u iznosu od 80.080 KM (u 2022. godini u iznosu od 69.523 KM) odnose se na troškove oglasa u štampi i drugim medijima, takse, sudske troškove, troškove pretplate, troškove stipendija, donacije i ostale nematerijalne troškove.

15. Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici	2023. u KM	2022. u KM
Manjkovi	1.828	8.788
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	20.202	78.195
Ostali rashodi	-	93
Ukupno ostali rashodi i gubici:	22.030	87.076

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u 2023. godini u iznosu od 20.202 KM u potpunosti se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca.

16. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	7.230.275	6.721.621
Korekcija za poreske svrhe	76.935	163.596
Poreski dobitak/(gubitak)	7.307.210	6.885.217
Preneseni poreski gubitak	-	-
Neto poreska osnovica	7.307.210	6.885.217
Ukupno tekući porez na dobit:	730.721	688.521

17. Zarada/(gubitak) po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	6.499.554	6.033.100
Prosječan ponderisani broj akcija	33.600.177	33.600.177
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	0,193	0,180

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2022.	7.085.403	68.608.296	8.079.390	12.038.474	95.811.563
Nabavka	-	8.682.015	143.543	5.261.505	14.087.063
Aktiviranje	-	-	-	(8.986.273)	(8.986.273)
Povećanje	-	13.037	-	-	13.037
Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023.	7.085.403	77.303.348	8.222.933	8.313.706	100.925.390
Nabavka	-	-	-	7.327.064	7.327.064
Aktiviranje	-	281.816	237.202	(519.018)	-
Povećanje	-	6.570	-	-	6.570
Prodaja i rashodovanje	-	-	(145.163)	-	(145.163)
Stanje na dan 31.12.2023.	7.085.403	77.591.735	8.314.972	15.121.751	108.113.861
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2022.	-	38.232.867	7.201.766	-	45.434.633
Amortizacija	-	1.450.685	627.019	-	2.077.704
Otpis i rashodovanje	-	-	3.004	-	3.004
Ostalo	-	13.037	-	-	13.037
Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023.	-	39.696.589	7.831.789	-	47.528.378
Amortizacija	-	1.142.548	301.325	-	1.443.873
Otpis i rashodovanje	-	-	(145.164)	-	(145.164)
Stanje na dan 31.12.2023.	-	40.839.137	7.987.950	-	48.827.087
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	7.085.403	37.606.759	391.144	8.313.706	53.397.012
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	7.085.403	36.752.598	327.022	15.121.751	59.286.774

Sadašnja vrijednost zemljišta na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 7.085.403 KM i odnosi se najvećim dijelom na zemljište površine 146.626 m² koje je Grupa inicijalno evidentiralo u svojim poslovnim knjigama na osnovu Uvjerenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Teslić od 2. oktobra 2000. godine.

Grupa je u postupku registracije i uknjižavanja vlasništva nad ostalim zemljištem.

Na imovinu Grupe upisana su založna prava u korist komercijalnih banaka, a kao sredstva osiguranja dugoročnih kredita (napomena 26).

U strukturi stalne imovine Grupe najveće učešće na dan 31. decembra 2023. godini imaju građevinski objekti 62%, dok su na dan 31. decembra 2022. godine učestvovali sa 70,21%.

19. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Zalihe materijala	471.876	557.508
Zalihe robe	351.743	367.969
<i>Ukalkulisani PDV</i>	<i>(52.348)</i>	<i>(52.923)</i>
<i>Razlika u cijeni robe u prometu na malo</i>	<i>(151.020)</i>	<i>(178.194)</i>
Dati avansi	67.099	14.085
Ukupno zalihe i dati avansi:	687.350	708.445

Zalihe i dati avansi na dan 31. decembra 2023. godine iznose 687.350 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznose 708.445 KM) i uključuju zalihe materijala u iznosu od 471.876 KM koje se najvećim dijelom odnose na mazut u iznosu od 191.769 KM i osnovni materijal za izradu učinaka u skladištu u iznosu od 179.569 KM.

Dati avansi na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 67.099 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 14.085 KM) odnose se na date avanse licima iz Republike Srpske u iznosu od 65.838 KM i date avanse licima iz inostranstva u iznosu od 1.262 KM.

20. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kupci - povezana pravna lica		-
Kupci u zemlji	722.400	709.837
Kupci iz inostranstva	110.170	40.258
Druga kratkoročna potraživanja	105.764	85.381
Ukupno kratkoročna potraživanja:	938.334	835.476

Kupci u zemlji na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 722.400 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 709.837 KM) odnose se na potraživanja od kupaca iz Republike Srpske u iznosu od 610.841 KM, potraživanja od kupaca iz Federacije BiH u iznosu od 58.719 KM i potraživanja od kupaca iz Brčko Distrikta BiH u iznosu od 55.227 KM.

Druga kratkoročna potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 105.764 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 85.381 KM) najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu porodijskog bolovanja u iznosu od 41.139 KM i potraživanja od radnika Živak Dobrovoje u iznosu od 22.400 KM.

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	-	-
Kratkoročni krediti u zemlji	-	-
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.100.000	1.000.000
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	2.100.000	1.000.000

Pregled ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana je dat u narednoj tabeli:

Ostali kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Addiko Banka a.d. Banja Luka	2.100.000	1.000.000
MF banka a.d. Banja Luka	-	-
Nova Banka a.d. Banja Luka	-	-
Ukupno ostali kratkoročni finansijski plasmani:	2.100.000	1.000.000

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	4.290.154	6.172.372
Poslovni račun - strana valuta	1.463.989	1.032.347
Glavna blagajna	7.436	7.039
Devizna blagajna	51.486	52.055
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	5.813.065	7.263.813

23. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Unaprijed plaćeni rashodi	122.285	8.711
Potraživanja za nefakturisani prihod	3.908	10.726
Ostala kratkoročna potraživanja	219.493	189.289
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	345.686	208.726

24. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Osnovni kapital	33.600.177	33.600.177
Zakonske i statutarne rezerve	5.562.140	5.562.140
Revalorizacione rezerve	5.258.643	5.258.643
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	12.454.151	6.421.051
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	6.499.554	6.033.100
Ukupno kapital:	63.374.665	56.875.111

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 33.600.177 KM sastoji se od 33.600.177 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 1 KM po akciji.

Akcije Grupe se kotiraju na Banjalučkoj berzi HOV pod oznakom BVRU-R-A.

Deset najvećih akcionara Grupe na dan 31. decembra 2023. godine su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	Učešće %
Sloboprom d.o.o. Lončari	63,33
Pobjeda d.o.o. Bijeljina	12,03
Pref a.d. Banja Luka	9,01
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	4,67
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	4,47
Bogdanić Dragan	1,98
Despot Borka	0,09
Ostali akcionari	4,42
Ukupno:	100

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Rezervisanja za beneficije zaposlenih	295.796	295.796
Odložene poreske obaveze	399.968	399.968
Ukupno dugoročna rezervisanja:	695.764	695.764

Rezervisanja za beneficije zaposlenih na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 295.796 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 295.796 KM) odnose se u potpunosti na rezervisanja za penzije.

26. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni krediti – Atos bank a.d. Banja Luka (Ug. broj 5670450000382917)	2.915.125	4.370.729
<i>Tekuće dospjeće dugoročnog kredita</i>	<i>(1.502.111)</i>	<i>(1.455.604)</i>
Ukupno dugoročni krediti:	1.413.014	2.915.125

Dugoročni krediti na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 1.413.014 KM (na dan 31. decembra 2022. u iznosu od 2.915.125 KM). Grupa je zaključila Ugovor o dugoročnom kreditu (broj 5670450000382917) sa Atos bank a.d. Banja Luka od 29.10.2020. godine u iznosu od 7.300.000 KM sa kamatnom stopom od 2,70% i na period od 60 mjeseci, a u svrhu kupovine hotela Bistrice sa zemljištem uz privredni objekat i pokretnim stvarima koje se nalaze u objektu prema notarskom Ugovoru OPU 547/2020 od dana 29.09.2020. godine.

27. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.502.111 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 1.455.604 KM) odnose se u potpunosti na tekuće dospijeće dugoročnog kredita-Atos bank a.d. Banja Luka (Ugovor broj 5670450000382917).

28. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Primljeni avansi	183.935	149.905
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	422.985	198.026
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	3.818	3.295
Ukupno obaveze iz poslovanja:	610.738	351.226

Obaveze prema dobavljačima u zemlji na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 422.985 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 198.026 KM) odnose se na obaveze prema dobavljačima iz Republike Srpske u iznosu od 274.202 KM, iz Federacije BiH u iznosu od 87.394 KM i iz Brčko Distrikta u iznosu od 59.113 KM.

29. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	496.296	290.698
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	29.066	15.120
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	212.784	108.075
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	738.146	413.893

30. Ostale obaveze

Ostale obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za dividendu	603.292	603.293
Obaveze prema zaposlenima	10.940	7.079
Obaveze prema članovima Upravnog i Nadzornog odbora	3.857	1.928
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru o djelu	18.573	4.230
Ostale obaveze	(14)	-
Ukupno ostale obaveze:	636.648	616.530

Obaveze prema zaposlenima na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 10.940 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 7.079 KM) najvećim dijelom se odnose na obaveze za troškove prevoza zaposlenih u iznosu od 6.356 KM.

31. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Tuđa roba	2.016	1.357
Zemljište	556.242	556.242
Primljene mjenice	1.654.500	272.650
Primljene garancije	30.000	30.000
Primljene avale	-	20.000
Date garancije	-	20.300
Ukupno vanbilansna evidencija:	2.242.758	900.549

Primljene mjenice na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.654.500 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 272.650 KM) najvećim dijelom se odnose na primljene mjenice od strane Paroco-b medical quipment d.o.o. Banja Luka u iznosu od 1.330.000 KM.

32. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Grupe u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Grupa ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Grupi izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Grupe. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Grupe upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Grupe da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Grupe analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ukupna zaduženost	2.915.125	4.370.729
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(5.813.065)	(7.263.813)
Neto zaduženost	(2.897.940)	(2.893.084)
Kapital	63.374.665	56.875.111
Ukupan kapital	60.476.725	53.982.027
Pokazatelj zaduženosti	n/p	n/p

33. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Grupe mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Grupi može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Grupa je u toku 2023. godine nije imalo poresku kontrolu.

34. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2023. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih.

Rat u Ukrajini u periodu izrade ovog izvještaja nema uticaj na poslovanje Grupe dok je efekte u narednom periodu teško procijeniti.

35. Sudski sporovi

Procijenjena vrijednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2023. godine vode protiv Grupe iznosi 64.231 KM i odnose se na jedan sudski spor. Grupa redovno prati i procjenjuje ishod sudskih sporova i ne očekuje značajne odlive po osnovu istih.

Grupa se javlja kao tužilac u jednom sudskom sporu sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 960 KM.

Odgovorno lice